

36 ΜΗΝΕΣ ΚΑΙ 231 ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΔΟΛΛΑΡΙΑ

Του συνεργάτου μας κ. ΔΗΜ. ΠΑΥΛΙΔΟΥ

Ἡ φωτεινὴ ἀνταύγεια τοῦ πνεύματος δύο μεγάλων Κυβερνητῶν τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, τῶν ὁποίων ἐνεθυμήθημεν λόγους ἔχοντας βαρυσήμαντον ἐπικαιρότητα διὰ τὰ νῦν συζητούμενα σχετικὰ μὲ τὴν οἰκονομικὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς χώρας προβλήματα, ρίπτει ἐπὶ τῶν σελίδων τούτων φῶς ἀποκαλυπτικόν, ποῦ συγκινεῖ καὶ κατευθύνει τὴν σκέψιν πρὸς λύσεις ὀρθάς. Καὶ διαλύει τὴν ἀπαισίαν σκιάν ποῦ ἐπεκάθησε, συσκοτιζούσα τὸν νοῦν, ἐκ τῆς ἀπροσδοκίτου κατ' αὐτὰς προβολῆς, ὡς ἰδεώδους οἰκονομικῆς ἀνορθώσεως, μιᾶς ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἡκρωτηριασμένης καὶ μονόχειρος, μετὰ δυσκολίας συγκρατούσης τὸ ἄροτρον τοῦ γεωργοῦ, τὸ ὁποῖον δὲν ἐπαρκεῖ διὰ νὰ διαθρέψῃ τὰ ὑποσιτιζόμενα τέκνα τῆς, ἐνῶ κινουσα τὸν μοχλὸν τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς θὰ ἠδύνατο νὰ καταστήσῃ δι' ἰδίων μέσων καὶ τὴν γεωργικὴν καλλιέργειαν μηχανοκινουμένην, πολλαπλασίως δὲ ἀποδοτικὴν.

Εἰς τὴν πρώτην σελίδα τοῦ προηγουμένου τεύχους ὀμιλεῖ ὁ Ἐλευθέριος Βενιζέλος, πρὸ εἰκοσαετίας καὶ πλέον. Εἶναι ἡ ἀπάντησίς του εἰς τὸ προσκλητήριον, τὸ ὁποῖον, προμαχοῦν καὶ τότε, ἐσήμανε τὸ Τεχνικὸν Ἐπιμελητήριον διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν πρώτων παραγωγικῶν ἔργων. Θὰ ἔλεγε κανεὶς, ὅτι ἡ ὀμιλία ἐκείνη, διασπῶσα τὸ φράγμα τοῦ χρόνου, ἔρχεται σήμερον νὰ λάβῃ θέσιν εἰς τὸν ἀγῶνα διὰ τὴν εὐημερίαν, ἡ ὁποία εἶναι δυνατόν νὰ ἐξασφαλισθῇ μόνον μὴ τὴν ἀξιοποιήσιν ὄλων τῶν ἐπιχωρίων πλουτοπαραγωγικῶν πόρων, ἐν οἷς σπουδαιότατος ὁ ὀρυκτὸς πλοῦτος, καὶ νὰ καλύψῃ τὸ κενὸν τῆς μέχρι τοῦδε σιωπῆς καὶ ἀδραναίας ὄλων ἡμῶν τῶν συγχρόνων.

Εἰς τὴν ἀνά χειρὰς σελίδα θ' ἀναφέρωμεν τοὺς προφητικὸς λόγους τοῦ μεγάλου Ἰωάννου Καποδίστρια, ὁ ὁποῖος, ἀν δὲν ἐδολοφονεῖτο, θὰ εἶχε προλάβει, ἴσως, νὰ θεμελιώσῃ τὸ νεοπαγὲς τότε Κράτος ἐπὶ οἰκονομικῶν βάσεων ἐξασφαλιζουσῶν καὶ οἰκονομικὴν αὐτοτέλειαν καὶ εὐημερίαν. Κάποτε ὁ Καποδίστριας εὐρισκόμενος εἰς τὴν ὑπαιθρον καὶ βυθίζων τὸ βλέμμα εἰς τοὺς γύρω ὄρεινους ὄγκους ἠκούσθη λέγων: «Τὶ πλούσιος τόπος ἡ Ἑλλάς». Διηπόρησαν οἱ συνοδεύοντες αὐτόν, καθόσον μόνον γυμνοὶ βράχοι ὠρθοῦντο ἐνώπιόν των, καὶ ἠρώτησαν: «Ἐξοχῶτατε, ποῦ βλέπετε τὸν πλοῦτον;» Ἐκεῖνος ἀπήντησεν: «Ἦν τὸ πλοῦτος πόδας μου». Διὰ τῆς συμβολικῆς ταύτης φράσεως τί ἄλλο, ἀρὰ γε, ἠμποροῦσε νὰ ὑπονοῇ ὁ Κυβερνήτης παρὰ τὸν πλοῦτον τοῦ ὑπεδάφους, τὸν ὁποῖον εἰς στιγμὴν προφητικῆς ἐξάρσεως καὶ ἐντόνου διαισθήσεως ἀντελαμβάνετο καὶ διεγίνωσκεν;

Οὕτως ἢ ἄλλως, γεγονὸς εἶναι σήμερον, ὅτι ὑπὸ τοὺς πόδας μας ὁ πλοῦτος ἀναμένει τὴν ἀξιοποίησίν του, ἐνῶ ἡμεῖς ἢ ἀνύποπτοι φυτοζωοῦμεν πλησίον του ἢ, πλάνητες πτωχοὶ μετανάσται, τὸν ἀναζητοῦμεν ἄλλοῦ, εἰς τὰς ἐσχατίας τῶν πέντε ἡπείρων. Εἰς τὴν ἰδικήν μας πλέον γενεάν ἀνήκει τὸ ἔρ-

γον τῆς ἀξιοποιήσεώς του, διὰ ν' ἀπολυτρωθῇ ἐπὶ τέλους ὁ λαὸς μας ἀπὸ τὴν ἀπαράδεκτον ἀθλιότητα τῶν στερήσεων καὶ ταπεινώσεων. Εἶναι ζήτημα ἱστορικῆς ἀνάγκης καὶ ἐθνικῆς ἀξιοπρεπείας.

Ἄς ἔλθωμεν, ὅμως, εἰς τοὺς ἀριθμοὺς.

Εἰς 131 ἑκατομμύρια δολλάρια, περίπου, ὑπολογίζει ὁ πάντοτε ἐγκρατῆς εἰς τὰ δεδομένα του μηχανικὸς κ. Χ. Δαυτῆ τὴν ἀπαιτουμένην δαπάνην διὰ τὴν ἴδρυσιν τῶν κυριωτέρων νέων βασικῶν ἠλεκτρομεταλλουργικῶν καὶ ἠλεκτροχημικῶν βιομηχανιῶν, ἀπὸ τὴν λειτουργίαν τῶν ὁποίων θ' ἀπορρέουσι πρόσθετον ἐτήσιον ἐθνικὸν εἰσόδημα ὑπερεκατὸν ἑκατομμυρίων δολλαρίων, δυνάμενον νὰ ἰσοφαρίσῃ τὸ ἔλλειμμα τοῦ ἐμπορικοῦ μας ἰσοζυγίου.

Εἰς 20 ἑκατομμύρια δολλάρια, ὡς ἔγγιστα, ὑπολογίζεται ἡ ἀπαιτουμένη δαπάνη διὰ τὴν εὐρυτέραν ἀνάπτυξιν καὶ τὸν πληρέστερον τεχνικὸν ἐξοπλισμὸν τῶν κυριωτέρων μεταλλείων μας (σιδήρου, βωξίτου, χρωμίου, μαγγανίου, νικελίου, λευκολίθου κλπ.), τὰ ὁποῖα θὰ τροφοδοτήσουν μὲ ἄφθονον πρώτην ὕλην τὰς νέας ἠλεκτρομεταλλουργικὰς βασικὰς βιομηχανίας.

Εἰς 80 ἑκατομμύρια δολλάρια θ' ἀνέλθῃ, κατὰ προσέγγισιν, ἡ ἀπαιτουμένη δαπάνη διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐκείνων τῶν ἔργων ἐξηλεκτρισμοῦ τῆς Χώρας, τὰ ὁποῖα θὰ ἐξασφαλίσουν τὴν παροχὴν τῶν 1.750.000.000 ὥριαίων χιλοβάττ ἀπαραίτητου ρεύματος διὰ τὴν κίνησιν τῶν ἀνωτέρω βιομηχανιῶν. (Εἰδικώτερον: Δι' ὑδατοπτώσεις Ἀχελῷου 60 ἑκατομμύρια δολλάρια, διὰ μικροτέρας δευτερευούσης σημασίας ὑδατοπτώσεις, π. χ. Ἀράχθου, Γοργοποτάμου κλπ., 5 ἑκατομμύρια δολλάρια, διὰ θερμικὸν ἐργοστάσιον Πτολεμαῖδος 15 ἑκατομμύρια δολλάρια).

Σύνολον: 231 ἑκατομμύρια δολλάρια, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ 40 ο)ο περίπου δέον νὰ ὑπολογισθοῦν εἰς δραχμάς ἀναλωθησομένας ἐντὸς τῆς χώρας. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀκρίβειαν τοῦ ἀριθμοῦ τούτου, δὲν φαίνεται νὰ διαφέρουν οὐσιωδῶς μεταξύ των αἱ γνώμαι ὄλων τῶν σοβαρῶς ἀσχοληθέντων μὲ τὸ ζήτημα εἰδικῶν. Ὅμοίως ὄλοι σχεδὸν συμφωνοῦν, ὅτι δὲν θὰ ἀπαιτηθῇ χρονικὸν διάστημα πλέον τῶν τριῶν ἐτῶν διὰ τὴν ἐκβιομηχάνισιν τῆς χώρας, κατὰ τ' ἀνωτέρω.

Συμπέρασμα: Ἡ ἰσχὺς καὶ ἡ εὐημερία τοῦ τόπου αὐτοῦ, ἡ οἰκονομικὴ αὐτοτέλειά του, ἡ ἐξασφάλισις εἰς ὅλας τὰς τάξεις τοῦ λαοῦ βιοτικῶν ἐπιπέδου ἀναλόγου πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ συγχρόνου πολιτισμοῦ, ἡ ἐθνικὴ μας ἀναγέννησις, εἶναι ζήτημα χρόνου—μόνον τριάκοντα ἕξ μηνῶν—καὶ χρήματος—μόνον 231 ἑκατομμυρίων δολλαρίων—ἀπαραίτητων διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ πρώτου καὶ κυριωτέρου μέρους τοῦ προγράμματος ἐκβιομηχάνισεως.

Μὰ εἶναι ἐμπόδιον αὐτὸ ἱκανὸν ν' ἀναχαιτίσῃ τὴν ἐξόρμησιν τοῦ ἔθνους διὰ τὴν εὐημερίαν;

Τί λείπει λοιπὸν διὰ τὸ ἔργον; ἡ γνώσις; ἡ πίστις; ἡ θέλησις; Δὲν κάμνομεν ἐδῶ πολιτικὴν, οὔτε κατανέμομεν ἀναδρομικῶς εὐθύναις. Ἄλλ' ἡ διαπί-

στωσις τοῦ γεγονότος ἐπιβάλλει τὸ καθήκον νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι, ὅσον ἀφορᾷ μὲν τὸ παρελθόν, δυνατὸν νὰ χωρήσῃ παραγραφή διὰ τὸ βαρύτατον ἀδίκημα τῆς ἀγνοίας ἢ παραλείψεως ὅσον ἀφορᾷ, ὅμως, τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον, ἢ ἐπιβαλλομένη πορεία εἶναι σαφῆς καὶ πᾶσα παρέκκλισις θὰ θεωρηθῆ ὡς προμελετημένη, ἐξυπηρετοῦσα συμφέροντα οὐχὶ ἑλληνικά.

Μετὰ τὴν φροντίδα διὰ τὴν ἀκεραιότητα τοῦ ἐδάφους καὶ τὴν πολιτικὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Χώρας, ὑπέρτατος σκοπὸς τίθεται πλέον ἢ ἐκτέλεσις τῶν παραγωγικῶν τούτων ἔργων, τὰ ὁποῖα ἐξασφαλίζουν ἐθνικὴν οἰκονομικὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ λαϊκὴν εὐημερίαν.

Χρειαζόμεθα 36 μῆνας καὶ 231 ἑκατομύρια δολάρια.

Ἄν ἦτο τρόπος, νὰ ἐγράφετο τοῦτο μὲ πύρινα γράμματα καὶ ἀριθμοὺς εἰς τοὺς τοίχους ὄλων τῶν δημοσίων καταστημάτων ἄκομῃ ν' ἀντικατασταθῆ μὲ αὐτὸ καὶ ἢ φωταγώγησις τῆς Ἀκροπόλεως, διὰ νὰ ἐξάπτῃ τὴν φαντασίαν καὶ τὴν θέλησίν μας ὡς πανελλήνιον αἷτημα.

Ἄς μὴ νομίσωμεν, ὅτι διαθέτομεν ἐπαρκῆ τοῦλάχιστον τὸν χρόνον. Τούναντίον καὶ ὁ χρόνος ἐπέγει, διότι ἡ ἀμερικανικὴ βοήθεια πρὸς τὰς ἄλλας χώρας, αἱ ὁποῖαι κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦττον συνεπλήρωσαν τὴν ἀνασυγκρότησίν των, πιθανώτατα θὰ διακοπῆ μετ' οὐ πολὺ, μὲ κίνδυνον νὰ δημιουργηθῆ ἐπ' εὐκαιρίᾳ ζήτημα διακοπῆς τῆς βοήθειας καὶ διὰ τὴν Ἑλλάδα, μολοντί ἐπιτρέπεται ἡ βάσιμος ἐλπίς, ὅτι θὰ τύχωμεν ἐξαιρετικῆς μεταχειρίσεως καὶ θὰ χρηματοδοτηθῶμεν ἄκομῃ — κατὰ μέγιστον ὄριον — ἐπὶ μίαν τριετίαν. Συνεπὸς πρέπει νὰ κινητοποιηθῶμεν ἄμέσως, διὰ νὰ εὑρεθῶμεν εἰς τὸ τέλος τῆς προσεχοῦς τριετίας μὲ τὸν βιομηχανικὸν ἐξοπλισμὸν, ἂν ὄχι πλήρως, ἔστω καὶ μερικῶς ἔτοιμον.

Ἐπιθυμημένου ὅτι ἐξησφαλίσθῃ ὁπωσδήποτε ὁ παράγων «χρόνος», ἐρωτᾶται: πῶς θὰ ἐξευρεθῆ

τρόπος ἀμέσου ἐξασφαλίσεως καὶ τοῦ παράγοντος «κεφάλαιον», αὐτῶν τῶν ἀναγκαιούτων 231 ἑκατομμυρίων δολλαρίων, τοῦ τιμήματος διὰ νὰ εἰσέλθωμεν τοῦλάχιστον εἰς τὸ προαύλιον τῆς εὐημερίας;

Κατὰ τὴν γνώμην μας, ὁ τρόπος ὑπάρχει, ἢ μᾶλλον πολλοὶ τρόποι καὶ συνδυασμοὶ τρόπων ὑπάρχουν. Τὰ κεφάλαια καὶ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Χώρας ἐξευρίσκονται, ἀρκεῖ νὰ δημιουργηθοῦν αἱ κατάλληλοι προϋποθέσεις προσελκύσεως καὶ κατοχυρώσεως των. Ἄλλὰ τὸ θέμα τοῦτο ἀποτελεῖ ἀντικείμενον ἰδιαίτερας ἀναπτύξεως, οἱ δὲ ἰθύνοντες τὴν ἐθνικὴν Οἰκονομίαν μας ἀσφαλῶς ὀφείλουν νὰ ἔχουν προοπτικὴν τοῦ θέματος πολὺ εὐρυτέραν, καὶ ἐν ἀνάγκῃ, ἀφοῦ ἐξαντλήσουν ὅλους τοὺς δυνατοὺς τρόπους καὶ συνδυασμοὺς, ἢ ἀνεξαρτήτως καὶ παραλλήλως πρὸς αὐτούς, δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ διστάσουν προκειμένου ἄκομῃ καὶ νὰ μεταβάλουν ριζικῶς τὴν δημοσιονομικὴν καὶ γενικώτερον τὴν οἰκονομικὴν μεθοδολογίαν των διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ. Ἡ μάχη αὐτῆ τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἀπὸ ἐκεῖνας πού δὲν ἐπιδέχονται ὀπισθοχώρησιν καὶ ἀναδεικνύουν τοὺς ἥρωας.

Θὰ εἴχομεν πολλὰ νὰ διδαχθῶμεν ἐν προκειμένῳ μελετώντες τὰ ὑπὸ τοῦ Κράτους τοῦ Ἰσραὴλ θεσπισθέντα ἀνάλογα μέτρα, ὅπου κορυφαῖοι οἰκονομολογοὶ, ἀριστοτέχναι χειρίζονται τῶν δημοσιονομικῶν καὶ ἐμπορικῶν ζητημάτων, ἀπέβλεψαν εἰς τὴν προσέλευσιν τοῦ διεθνoῦς κεφαλαίου διὰ τὴν ἐκτέλεσιν μεγάλων ἔργων παραγωγικῶν, μὲ σαφῆ κατεύθυνσιν νὰ καταστήσουν τὴν χώραν των πρώτην βιομηχανικὴν δυνάμιν τῆς Ἑγγύς Ἀνατολῆς. Καὶ θὰ εἴχομεν περισσότερα ἄκομῃ ν' ἀναλογισθῶμεν διὰ τὸν ἀγῶνα δρόμου πού μᾶς ἐπιβάλλεται ἐκ τῆς νευρώδους, σταθερᾶς καὶ μεθοδικῆς ἀναπτύξεως τῆς νέας ταύτης βιομηχανικῆς Δυνάμεως εἰς τὴν γειτονίαν μας. Μάλιστα, ἀπὸ τῆς εἰδικῆς ταύτης ἀπόψεως, ὁ παράγων χρόνος καταθλιπτικώτερον πιέζει.

Πάντως, ἄκομῃ προλαμβάνομεν.

ἈΠΩΛΕΙΑΙ ΤΟΥ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΡΓΥΡΟΣ

Μία ἐξάιρετος φυσιογνωμία, ὄχι μόνον διὰ τὸν κλάδον τῶν Χημικῶν - Μηχανικῶν ἀλλὰ καὶ δι' ὅλοκληρον τὸν Τεχνικὸν Κόσμον, ὁ Κωνσταντῖνος Ἀργυρὸς, Διευθυντῆς τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας, ἐξέλιπεν ὄλως ἀδοκῆτως τὴν 17ην Ἰανουαρίου ἐ. ἔ.

Γεννηθεὶς τῷ 1890 ἐν Θήρᾳ, μετὰ τὰς ἐγκυκλίους σπουδὰς του ἐφοίτησεν εἰς τὴν Φυσικομαθηματικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, τυχὼν τοῦ οἰκείου διπλώματος (1910). Ἐν συνεχείᾳ κατέστη Διπλωματοῦχος τοῦ Πολυτεχνείου Μονάχου (1915) παρακολουθήσας ἀνωτέρας σπουδὰς ἐν Ζυρίχῃ, Γενεύῃ καὶ Παρισίοις.

Τῷ 1918 διωρίσθη Ἐπιθεωρητῆς Βιομηχανίας παρὰ τῷ τότε Ὑπουργεῖῳ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

Μὲ τὴν χαρακτηρίζουσαν αὐτὸν εὐθυκρίσιν, ἐργατικότητα καὶ πνευματικὴν διαύγειαν, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν νηφαλιότητα καὶ τὸ ἀκέραιον τοῦ χαρα-

κτῆρος του, διεμόρφωσεν ἰδανικὸν τύπον τεχνικοῦ ὑπαλλήλου, ἐργασθεὶς μὲ πίστιν καὶ σταθερότητα ἐπὶ τρεῖς συνεχεῖς δεκαετηρίδας διὰ τὴν ἐκβιομηχανίαν τῆς Ἑλλάδος.

Ἐξπροσώπησεν ἐπιτυχῶς τὴν Ἑλλάδα πολλὰκις εἰς Διεθνεῖς Συσκέψεις καὶ Συμβούλια ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, κατὰ δὲ τὸ παρελθὸν ἔτος ὑπῆρξεν εἰδικὸς Σύμβουλος τῆς ὑπὸ τὸν τότε Ὑπουργὸν τῆς Βιομηχανίας κ. Λ. Μακκᾶν Ἀποστολῆς εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ἣτις ἐπέτυχε τὴν κατασκευὴν ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Βιομηχανίας εἰδῶν διὰ λογαριασμὸν τῶν Συμμάχων.

Ἐργαζόμενος ἐν μέσῳ μυρίων πικριῶν καὶ ἀπογοητεύσεων τοῦ σημερινοῦ δημοσίου βίου, κατῶρθωσε νὰ διατηρήσῃ μέχρι τῆς τελευταίας του πνοῆς ἀμείωτον τὸ ἠθικὸν περιεχόμενον τῆς ψυχῆς του καὶ ἀφθορον τὴν ἀπόδοσίν του ὡς ἐπιστήμονος, διὰ νὰ μείνῃ φώτεινόν παράδειγμα διὰ τοὺς ἐπιγενεστέρους.